

JOE PESCI

ZNANEC IZ SOSEDNJE ULICE

Na letošnjem festivalu je 20th Century Fox izven slehernega uradnega programa pripravil projekcijo in promocijo svojega novega filmskega projekta - črne filmske komedije **Bratranec Vinny** (*My Cousin Vinny*), v kateri igra glavno vlogo ena od trenutno največjih zvezd ameriške kinematografije, lanski oskarjevec Joe **GoodFellas** Pesci. Film je režiral britanski režiser Jonathan Lynn, ki ga poznamo predvsem po izvrstnih tv-serijah *Yes, Minister* in *Yes, Prime Minister*. Na projekciji filma se je zbralo presegnetljivo veliko novinarjev, priložnostni party pa ni prav v ničemer ostajal za tistimi, ki so jih letos prirejali producenti filmov iz uradne konkurence za nagrade.

Joe Pesci je po lanskem oskarju tudi s tem filmom potrdil svoj ugled enega največjih igralcev, ki se zadnja leta sprehajajo po ameriških filmskih platnih. Pesci se je rodil pred devetinsiridesetimi leti v New Jerseyu, prve igralske korake pa je naredil že pri štirih letih: nastopal je namreč v tv-seriji *Star Time Kids*. Prvo nominacijo za oskarja je pobral leta 1980 za epizodno vlogo v filmu **Razjarjeni bik** (*Raging Bull*, Martin Scorsese, 1980), svoje izjemne kvalitete komika pa je prvič predstavil v filmu **Smrtonosno orožje II** (*Lethal Weapon 2*, Richard Donner, 1987), kjer je ob Melu Gibsonu in Dannyju Gloverju odigral vlogo Lea Getza. Pesci se seveda pojavi tudi v tretjem nadaljevanju **Smrtonosnega orožja**. Izvrstno vlogo je odigral tudi v **blockbusterju Sam doma** (*Home Alone*, Chris Columbus, 1990), v njegovi bogati filmografiji pa najdemo še filme **Plešem, kolikor le morem hitro** (*I'm Dancing as Fast as I Can*, Jack Hofsiss, 1982), **Lahek denar** (*Easy Money*, James Signorelli, 1983) **Bilo je nekoč v Ameriki** (*Once Upon a Time in America*, Sergio Leone, 1984) in **Betsyjina poroka** (*Betsy's Wedding*, Alan Alda, 1990). Nastopil je kot Mr. Big v video spotu Michaela Jacksona *Moonwalker*, zadnje čase pa smo ga videli v filmih **The Super** in **J. F. K.** Končal je snemanje filma **Public Eye** z Barbaro Hershey, te dni pa končuje nadaljevanje filma

JOE PESCI V FILMU **GOODFELLAS** MARTINA SCORSESEJA...

... IN **J.F.K.** OLIVERJA STONA

Sam doma z naslovom **Home Alone 2: Lost in New York**, katerega svetovno premiero napovedujejo za letošnji september.

V filmu **Bratranec Vinny** igra Pesci malce odštekane neizkušenega odvetnika, ki po naključju dobi nalogo braniti svojega bratranca, po krivem obdolženega umora. Eksplo-

zivna, četudi malce mračna komedija je Pesciju ponudila novo priložnost, da pokaže vse svoje bogate talente komika, pri čemer mu v vlogi njegove zaročenke izvrstno pomaga Marisa Tomei, ki se je spominjamo iz filmov **The Flamingo Kid** (Garry Marshall, 1984) in **Oscar** (John Landis, 1991).

Se bolje počutite v filmih, kot sta *Goodfellas* in *J. F. K.*, ali pa morda v komediji, kakršna je *Bratranec Vinny*?

Rekel bi, da se bolje počutim v dramah, v t. im. karakternih vlogah, ki pa jim sam praviloma dodajam nekaj tistega črnega humorja, ki ga črpam iz življenja. Ne maram nam-

reč filmov, ki so napisani za to, da na silo in za vsako ceno spravijo občinstvo v smeh, denimo slapstick komedije in podobno. Po mojem je *Bratranec Vinny* neke vrste *light drama*. Moram priznati, da sem zares užival v vlogi klepetavega in smešnega, negotovega, vendar rešnicoljubnega Vinnyja.

Po plakatih, ki najavljajo ta film, bi človek skoraj sodil, da gre za nekakšnega Ramba. Kaj si mislite o tem?

To je ta hollywoodski, oprostite na izrazu, *bullshit*. Vinnyja z Rambom družijo ena sama skupna lastnost: oba se borita za tisto, v kar verja-

meta. Sicer pa ste gledali film in sami dobro veste, da v njem skorajda ni nasilja.

Sami ne živite v Hollywoodu, mar ne?

Ne, živim v New Jerseyu, kjer sem tudi rojen.

Iz kakšne družine prihajate?

Moj oče je vozil tovornjak za *General Motors*, delal je za šankom v nekem baru in v pivovarni. Potreboval je tri posle, če nas je hotel preživeti, zapovrh pa še plačevati moje ure igre, plesa in petja, na katere me je prvič peljal, ko sem imel pet let. Zelo zgodaj je namreč opazil mojo nadarjenost. Drži sicer, da so vsi starši trdno prepričani o posebni nadarjenosti svojih otrok, vendar je videti, da se moj stari le ni čisto zmotil. Medtem ko je on delal, sem jaz gledal filme... Včasih sem se zaradi tega počutil krivega in sem se zato še trikrat bolj potrudil. Spominjam se, da sem v tistih časih občudoval Humphreyja Bogarta, Jamesa Cagneyja, Charlesa Laughtona... Pravzaprav jih občudujem še danes. Pogosto sem razmišljal o tem, zakaj sem sploh igralec. Ko ste mladi, si ves čas želite, da bi vas družba sprejela. Potihem si želite slave in bogatstva, biti hočete pomembni. Tako je bilo na začetku tudi z menoj.

Ali drži, da ste v nekem trenutku vaše kariere nameravali povsem prekiniti z igro? Kaj vas je privedlo do tega?

Ja, res je. Bil sem utrujen od prosjačenja za vloge in od stalnega zavračanja, od vsega tega sveta, ki se mi je zazdel tako zelo lažen. Za leto in pol sem pobegnil in vodil restavracijo v Bronxu. Vendar mi lahko verjamete, da se lastni usodi ne da pobeigniti. Čisto zares sem se odločil zapustiti igro, a se je, kot vidite, izteklo drugače. Tako je verjetno moralo biti. Robert de Niro in Martin Scorsese sta me videla v nekem filmu in se odločila, da me na vsak način najdeta in mi ponudita posel.

Še sanjalo se jima ni niti kdo sem niti kje sem, pa sta me vendarle našla v Mali Italiji, v Bronxu. Tako sem dobil vlogo v **Razjarjenem biku**, za katero se bil potlej nominiran za oskarja. Šele ko sem se vrnil pred kamero, sem zares dojel, kako zelo sem ves ta čas pogrešal igro.

Nekaj časa ste se preživljali tudi z igranjem glasbe. Kateri inštrument igrate, katero vrsto glasbe? Ste dobri?

Igram kitaro, predvsem *country & western* in kar dober sem. Svoje čase sem igral s Travisom Trittom, ki je napisal komad *Bible Belt* za film **Bratranec Vinny**. Še vedno igram, vendar bolj zase, le tu in tam tudi za kakšno družbo, le toliko, da ne zarjavim.

V kakšnih odnosih sta danes s Scorsesejem? Kako dela na prizorišču snemanja? Je strog?

Zdaj že lahko rečem, da se dobro pozna. Genij je. Še kako dobro pozna tip ljudi, ki jih najraje upodablja v svojih filmih. Saj veste, to so tisti *street-smart people*, ljudje z ulice, ki se zanesejo na zdravo pamet. Tudi sam sem po svoje tak in upam, da je to videti iz načina, s katerim se lotevam svojih vlog. To je preprosto nekje v meni in Scorsese to zna prepoznati. Upam si reči, da sva na isti valovni dolžini. To je čisto poseben užitek, saj se človeku pri delu z njim vse zdi nekako resnično. Rad imam njegovo razmišljanje, način, na katerega misli, rad ga imam kot človeka in prijatelja - čeprav si nisva tako blizu, kot denimo z Bobom (de Nirom). Scorsese je globoko religiozen človek v najboljšem pomenu te besede. Je duhovna oseba, če hočete. Hotel je biti duhovnik, študiral je teologijo - zato ga med snemanjem v šali kličemo monsignor. Marty je zares dober človek. **Poslednje Kristusove skušnjave** se je lotil z najboljšimi nameni. Pa so ga zaradi tega filma tako napadali... On pa je hotel zgolj pokazati, da je bil tudi Kristus, tako kot vsakdo izmed nas, podložen skušnjavam. Tega ni storil zato, ker bi ne bil religiozen,

temveč prav zato, ker je globoko religiozen. Podobno je tudi z nasiljem: obtožujejo ga, da z nasiljem v svojih filmih podžiga nasilje. To so neumnosti. On tako zelo sovraži nasilje, da ga skuša kolikor se le da realistično upodobiti in tako ljudem pokazati, kako zelo odvratno in nenaravno je.

S katero svojo vlogo doslej ste najbolj zadovoljni?

S tisto v **Razjarjenem biku** in pa s to, za katero sem dobil oskarja, v filmu **Goodfellas**.

Mar to pomeni, da niste povsem zadovoljni z vlogo v filmu J. F. K oziroma s sodelovanjem z Oliverjem Stoneom?

J. F. K. je dober film, pa tudi moja vloga Davida Ferrieja v njem je OK. Oliver je izvrsten režiser. Pravzaprav je z njim težko sodelovati, ker je izjemno strog z igralci. Od vseh po vrsti pričakuje tisto, kar daje tudi sam - namreč maksimum! Njegovi energiji pa je težko slediti, saj jo ima na pretek. Vendar pa natančno ve, kaj počne, verjame v vsak svoj projekt. Je svojevrsten fanatik, izjemno natančen in temeljit, krasen pisec in odličen režiser. Mislim, da je dober človek, saj se skuša ukvarjati s kontroverznimi temami, ki se jih drugi še dotakniti ne upajo.

Se strinjate s Stoneovo tezo o umoru Kennedyja? Ste morda sodelovali v razpravi, ki se je v zvezi s tem filmom razvila v Združenih državah?

Ne maram se vpletati v politiko. Prav jezi me, kadar se moji stanovski kolegi začnejo ukvarjati s politikantstvom. Mene osebno pravzaprav nikoli ni posebej zanimalo, kdo je ubil Kennedyja. To se je pač zgodilo. Ne verjamem, da bomo sploh kdaj zvedeli pravo resnico - tudi tedaj ne, ko bodo za javnost odprli te razvpite tajne dosjeje! Vprašanje je namreč, če so sploh pravi in kaj vse je doslej iz njih izginilo. Dejstvo pa je, da je zgodba, kakor jo je povedal Oliver Stone, možna in verjetna. Vse bi se lahko zgodilo na-

tanko tako - ali pa tudi ne.

V zadnjem času se v Ameriki pogosto omenja t. im. politična ustreznost filmskega sporočila, celo posamičnih likov. Igralci, ki igrajo negativce, so se pozneje pogosto prisiljeni opravičevati po časopisih. Kako gledate na to?

To so, milo rečeno, neumnosti. Kot igralca me celo bolj zanima upodabljanje negativce. Sicer pa je moja velika želja odigrati vlogo slavnega umetnika iz zgodovine v kakšnem epskem filmu, kakršen je bil, denimo, Bertoluccijev **Poslednji kitajski cesar** ...

Se vam zdi, da imate kaj skupnega z drugimi igralci italijanskega porekla, recimo de Nirom ali Al Pacinom?

Ja, prihajamo iz istega podnebja. Mi Italijani, Latini, smo vročerkvni, strastni, hitro vzkipimo, dobro se znamo prepirati. Zato pa se znamo tudi res pošteno nasmejati, uživati v hrani, glasbi, ljubezni... Verjamem, da nas vse družijo te značilnosti. Saj veste, kri ni voda.

Kakšen je vaš odnos z Robertom de Nirom?

Kot brata sva.

Kaj pa sicer mislite o italo-ameriškem stereotipu v ameriškem filmu?

Res je, da so Italijani v ameriškem filmu pogosto kriminalci z velikimi družinami, najpogostejše mafijci. Sam največkrat igram morilce... Ha, ha, ha... Tako pač je. Ljudje radi predalčkajo zadeve, jih spravljajo v stereotipe. Včasih je to prav neloogično. Ko, denimo, Američani odpotujejo v Evropo, po vrnitvi pogosto trdijo, da jim nič ni bilo všeč, ker so Evropejci tako zelo drugačni - meni se to zdi smešno. Navsezadnje so tudi oni nekoč davno prišli iz Evrope! V zvezi z vašim konkretnim vprašanjem pa tole: Iskreno vam povem, da me italo-ameriški stereotip na filmu prav nič ne moti. Filme pač snemajo o vsem mogočem. Najbolj

pomembno je, da so filmi dobri in da stereotipi niso upodobljeni preveč plehko in neumno. Sčasoma bodo tovrstni stereotipi povsem izginili in še žal nam bo za njimi - kot za dobrimi starimi časi. Italijani smo pač res religiozni, tišči nas kompleks matere, radi dobro jemo in nadarjeni smo za prepire. Vsakemu razumnemu človeku je seveda jasno, da nismo vsi po vrsti mafijci, toda kaj hočete, če so pač ta hip zanimivejši filmi o mafiji kot pa o čisto navadni majhni družini. Toda če ste letos v Cannesu gledali film **Mac** Johna Turturra, tedaj ste lahko videli, da gre prav za eno tako majhno, skromno, delavsko družino italijanskega porekla. Lahko mi verjameste, da bodo sčasoma ti stereotipi izginili, snemati pa bodo pričeli filme o čem drugem - približno tako, kot danes izjemno redko naletite na western. Problem je bolj v življenju kot pa na filmu. Ljudje so v Ameriki pogosto zaprti v svoj majhen nacionalni geto: tako Jrci sovražijo Italijane, Italijani Irce, Židje Nemce, Nemci spet nekoga tretjega... Crnce imajo vse po vrsti za alkoholike in narkomane, Irce za pijance, Italijane pa za mafijce... Navsezadnje je takšna delno tudi realnost, ki jo filmi samo odslikavajo. Ko bo realnost nehala biti problematična, bodo tudi iz filma izginili ti sorazmerno negativni stereotipi.

Rekla bi, da ste radi Italijan?

Mislím, da so Italijani izvrstni filmarji. To seveda ne pomeni, da niso takšni tudi drugi narodi, denimo Nemci ali Francozi. Vendar se mi nekako zdi, da ni naključje, da nas je v Ameriki v filmskem poslu toliko prav italijanskega porekla. Kar nerodno mi je, da tako slabo razumem italijanščino.

Kako ste se počutili, ko ste prejeli oskarja? So zdaj vaše možnosti izbiranja vlog večje?

Bil sem strahovito šokiran in na smrt preplašen. Zapovrh pa še zmeden, preprosto nisem mogel verjeti. Zares nisem pričakoval, da ga bom dobil. Bilo je prelepo, to so res kra-

sni občutki. Glede izbora vlog pa učinek ni tak, kot bi si morda mislili. Res je sicer, da lahko izbiram - vendar le med tistim, kar mi ponudijo! Veste, veliki studiji imajo v lasti vse dobre scenarije in sami odločajo o tem, kdo jih bo dobil.

De Niro ima zdaj svojo lastno filmsko hišo, Tribeca...

Da, toda on je de Niro, *superstar*, jaz pa sem še vedno Joe Pesci. Al Pacino, denimo, zadnje čase ni imel nobenega pravega hita, tako da celo on ne more vselej dobiti projekta, ki bi si ga želel. Zato mislim, da so festivali, kakršen je tale tukaj v Cannesu, zelo pomembni. Tukaj mladi režiserji dobijo priložnost, da se izkažejo, pozneje se jim bo morda prav s pomočjo canneske reference ponudila možnost, da premaknejo okostenele in zastarele hollywoodske sisteme. Upajmo!

V zadnjem času ste veliko delali. Imate že nove načrte ali se morda odpravljate na dopust?

Konec maja grem na daljši dopust. Vsak dan bolj se mi zdi, da bi moral dopust biti daljši. Potem pa se bom lotil nekaterih projektov, do katerih mi je veliko, pa tudi drugih, ki so mi jih ponudili, četudi mi niso posebej pri srcu.

Zakaj?

Za denar.